

Dosarul nr. 3ra-936/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: R. Țurcanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: E. Clim, S. Iorgov, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului depus de Întreprinderea Individuală „Agheni”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Agheni” împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Individuală „Agheni” și a fost menținută hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 20 august 2019 ÎI „Agheni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 8 august 2018 de către colaboratorii Biroului Vamal Centru, prin emiterea actului de inspecție din 7 august 2018 nu a fost acceptată valoarea în vamă declarată la portul furtunurilor rigide din polimeri de clorura de vinil „Freedo”, fiind dispusă majorarea valorii în vamă de la 465 154, 72 de lei până la 526 300 lei.

A menționat că nu este de acord cu acțiunile colaboratorilor Biroului Vamal Centru, din considerentele ce urmează.

Astfel, a relatat că la 6 august 2018 ÎI „Agheni” a importat în Republica Moldova 18578 de metri liniari de furtunuri rigide din polimeri de clorura de vinil care a și fost obiectul declarației vamale nr. 2070163995 cu valoare în vamă de 465154, 72 de lei, în baza invoice-lui nr. FRDCI-180427 din 14 iunie 2018 a exportatorului chinezesc „Weifgang freedo trading & Economy Co”.

A susținut că valoarea în vamă a mărfii a fost calculată în conformitate cu metoda nr. 1 de calcul, la declarație fiind anexate toate actele justificative necesare pentru aplicarea acestei metode.

A explicat că potrivit acestei metode de calcul a valorii în vamă a mărfii, au fost calculate taxele vamale aferente importului realizat în mărime de 131545, 76 de lei, pentru marfa importată.

Reclamantul a arătat că deși organul vamal dispunea de suficiente temeiuri pentru aplicarea metodei de calcul nr.1, acesta contrar dispozițiilor legale a ridicat, fără vre-un temei legal, valoarea în vamă la poziția tarifară nr. 1 din DV și în consecință, valoarea plăților vamale aferente mărfii importate la poziția tarifară nr. 1 din DV de către ÎI „Agheni”, a fost majorată conform declarației vamale nr. 2070163995 până la 148837, 64 de lei, diferența constituind 17291, 88 de lei.

Având în vedere prezentarea organului vamal a tuturor actelor necesare aferente procesului de devamare în vederea stabilirii valorii în vamă a mărfii în baza metodei nr. 1, a considerat că aplicarea unei alte metode de calcul de către organul vamal este ilegală, fiind în contradicție cu art. 10 al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997.

În opinia reclamantului, metoda de determinare a valorii în vamă nr. 1, este unica metoda legală pentru aprecierea valorii în vamă în cazul în care sunt documente care confirmă prețul efectiv plătit, invocând în acest sens prevederile art. 5, 7, 10 ale Legii cu privire la tariful vamal și art. VII al Acordului General pentru tarifele vamale și comerț din 1994 al Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova a aderat la 1 iunie 2001.

A precizat că la aprecierea valorii în vamă a mărfurilor importate de către ÎI „Agheni”, a fost folosită metoda principală - metoda nr. 1, cu includerea tuturor cheltuielilor de transport prevăzute de cadrul legal, iar documentele prezentate în baza cărora a fost completată declarația vamală, este cu mult mai mare decât lista documentelor necesare, stabilite în conformitate cu pct. 29 din hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor.

La caz, a comunicat că nu au fost demonstrate careva nereguli sau neconcordanțe între documentele prezentate și informația reflectată în declarația vamală, iar inspectorul vamal, prin emiterea actului de inspecție, a stabilit valoarea în vamă pentru 1 kg de furtunuri din plastic de 33, 82 de lei sau pentru confirmarea valorii în vamă declarate prezentarea următoarelor documente suplimentare și anume: contractul de vânzare-cumpărare și acordurile adiționale la el în cazul în care acesta există în original, orice acord posibil între vânzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor, ofertele de preț (listele de prețuri) a producătorului și a vânzătorului, declarația de export care conține semne de autentificare, corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, actul de verificare cu vânzător, precum și alte documente și informații care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate.

Reclamantul a considerat că această listă este emisă arbitrar și fără vre-un suport juridic, iar cerere de prezentare a contractului este ilegală, deoarece legislația națională prevede obligațiunea de a încheia contracte autentice numai în cazurile în care forma contractului este stabilită prin lege sau dacă părțile au prevăzut o anumită formă, pe când în cazul dat, partenerul străin a înaintat ÎI „Agheni” invoce (oferta), care conținea toată informația despre denumirea, cantitatea și prețul mărfii, iar această ofertă a fost acceptată de către cumpărător prin achitarea prețului mărfii,

aceste acțiuni demonstrând încheierea contractului de vânzare-cumpărare încheiat conform art. 699 alin. (1) Cod civil.

Astfel, a susținut că organul vamal nu dispunea de dreptul de a interveni în relațiile între părțile contractante și de a impune acestora o anumită modalitate de încheiere a contractelor sinalagmatice, iar în atare împrejurări, contractul urma a fi examinat în cumul cu invoice (factura), aceasta din urmă confirmând existența tranzacțiilor pe plan internațional, fiind un înscris întocmit de către exportator, ce conține toate datele esențiale ce confirmă obiectul vânzării, inclusiv: bunurile ce sunt înstrăinate, valoarea acestora, părțile contractante și condițiile de comercializare, astfel încât conținutul acestora, precum și preluarea mărfurilor expuse în aceste invoice (facturi), conform condițiilor de livrare și preț, denotă încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare a mărfurilor de către părțile contractante, în care se conține valoarea tranzacției indicate expres.

A menționat că tranzacția de vânzare-cumpărare a mărfurilor importate poate fi confirmată prin orice înscris, dar nu neapărat printr-un contract de vânzare-cumpărare separat pentru fiecare import, ce va conține date referitoare la cantitatea mărfurilor vândute, prețul acestora și părțile contractante, care în prezenta cauză, se regăsește în facturile prezentate organului vamal.

A mai relevat că datele prezentate în facturile aferente importului, coincid cu cele declarate în declarația vamală prezentată inițial și prin urmare, nu există dubii referitoare la corectitudinea declarării primare de către declarant a valorii mărfurilor importate în țară.

Luând în considerație principiul inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, reclamantul a rezumat că organul vamal nu dispune de dreptul de a interveni în relațiile dintre părțile contractante și de a impune acestora o anumită modalitate de încheiere a contractelor sinalagmatice.

În această privință, a opinat că organul vamal, nedispunând de împuterniciri și cerându-i importatorului prezentarea contractului într-o formă anumită, a intervenit în relațiile contractuale între părți, acțiune ce ar putea fi asimilată ingerinței în dreptul de proprietate, garantat atât de art. 46 al Constituției Republicii Moldova, art. 316 al Codului civil, cât și de art. 1 al Primului Protocol Adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La fel, a declarat că actele solicitate suplimentar de către organul vamal nu constituie un temei pentru a considera că valoarea în vamă a fost determinată de către declarant greșit, această cerință fiind neîntemeiată, în condițiile în când actele prezentate organului vamal, erau suficiente în acest scop și dovedeau pe deplin care este valoarea tranzacției.

A considerat că argumentele Biroului Vamal Centru precum că actele prezentate de ÎI „Agheni” sunt contradictorii, nu sunt confirmate în niciun mod.

De asemenea, a precizat că ÎI „Agheni” fiind un importator cu bună-credință, de mai multi ani colaborează cu partenerul din China „Weifang freedo trading & Economy Co”, iar pe parcursul acestor ani, organele vamale nu au intervenit în relațiile comerciale între parteneri.

Prin urmare, a concluzionat că Biroul Vamal Centru nu dispunea de temeiuri pentru solicitarea unor acte suplimentare, iar actul de inspecție a fost emis fără vreun motiv legal.

Din cele expuse, a susținut că acțiunile organului vamal privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor importate de către ÎI „Agheni” și deciziile corespunzătoare indicate în actul de inspecție din 7 august 2018 contravin legislației în vigoare, astfel încât urmează a fi anulate ca fiind contrare prevederilor legii.

Reclamantul a indicat că majorarea valorii în vamă efectuate de către inspectorii vamali, în lipsa unei motivații argumentate din partea organului vamal, a dus la cauzarea prejudiciului ÎI „Agheni”, care urmează a fi restituită de la conturile trezoreriale ale bugetului de stat.

A mai specificat că ÎI „Agheni” desfășoară o activitate de comerț en-gros a mărfurilor de uz casnic, respectiv, are încheiate contracte de livrare a produselor importate care sunt în derulare și care, în cazul majorării valorii în vamă neîntemeiate duc la diminuarea competitivității mărfii chineze pe piața internă. Tot aici a menționat și nedumerirea partenerului din China în privința neacceptării valorii în vamă de către colaboratorii vamali, care au pus la îndoială autenticitatea documentelor prezentate, indicând că după adresarea partenerului din China „Weifgang freedo trading & Economy Co”, problema dată a început să fie studiată de către organele competente ale Republicii Populare Chineze, cu înștiințarea ulterioară a organelor de resort ale Republicii Moldova.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 25 alin. (1) lit. b), art. 26 alin. (1) lit. a), art. 29 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea actului de inspecție din 7 august 2018 aferent declarației vamale nr. 2070163995 din 6 august 2018 privind majorarea valorii în vamă pentru marfa importată de către ÎI „Agheni”, cu restituirea în contul ÎI „Agheni” a taxelor vamale încasate excesiv în sumă de 17277, 88 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 21 septembrie 2018 ÎI „Agheni” a declarat apel împotriva hotărârii din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎI „Agheni” și a fost menținută hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe privind respingerea cererii de chemare în judecată.

În acest sens, instanța de apel a reținut că dreptul autorității vamale de a stabili, printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare vamală, este recunoscută în cazul imposibilității de determinare a valorii reale și în situația unor dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate de importator, iar la caz, Biroul Vamal Centru a dovedit prin probe concludente și pertinente aplicarea metodei 6 de calculare a valorii în vamă a mărfurilor importate.

În cumulul probelor prezentate, instanța de apel a conchis că actul de inspecție din 7 august 2018, aferent declarației vamale nr. 2070163995 din 6 august 2018 privind majorarea valorii în vamă pentru marfa importată de către ÎI „Agheni” este legal și emis în conformitate cu prevederile legale.

În consecință, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele

care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 7 iunie 2019 ÎI „Agheni” a declarat recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, iar aprecierea probelor a fost arbitrară.

A relatat că la depunerea declarației vamale au fost prezentate toate actele necesare, precum și alte documente care au însoțit marfa și care direct confirmă valoarea în vamă declarată, pe când intimatul a omis să precizeze care acte confirmative au fost recunoscute de organul vamal neveridice.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul depus la 7 iunie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de ÎI „Agheni”, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎI „Agheni”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de ÎI „Agheni”.

În conformitate cu art. 193, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Întreprinderea Individuală „Agheni”, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic